

Muistot fandomin rakennuspalikoina

One Direction -fanien aktiivinen muistelu yhteisön sekä kollektiivisten kokemusten
rakentajana TikTokissa

Anni Väisänen

Kandidaatintutkielma

Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, Mediatutkimus

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Humanistinen tiedekunta

Turun yliopisto

Toukokuu 2025

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck –järjestelmällä

Kandidaatintutkielma

Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, Mediatutkimus

Anni Väisänen

Muistot fandomin rakennuspalikoina: One Direction -fanien aktiivinen muistelu yhteisön sekä kollektiivisten kokemusten rakentajana TikTokissa

Sivumäärät: 28

Tämä kandidaatintutkielma käsittelee One Direction -fanien muistelua TikTok-alustalla ja kuinka tämä prosessi rakentaa yhteisöä. Argumentoin, että fanien muistelu on aktiivista ja luo kollektiivisia kokemuksia koko yhteisölle. Aineistoni koostuu One Direction -fanien julkaisemista TikTok-videoista, jotka käsittelevät yhtyettä sekä faniyhteisöä. Käytän tutkielman teoreettisena viitekehyksenä musiikkifanitutkija Mark Duffettin *kuviteltu muisto* -käsitettä sekä fanitutkimuksessa yleistynyttä käsitettä *fani-tieteilijä*. Pohdin ja tarkastelen myös positiotani tutkija-fanina suhteessa tutkimukseen. Hyödynnän tutkielmassa lisäksi muistin ja muistelun teorioita. Käsitelen aineistoa temaattisen analyysin avulla. Tutkielmassa tarkastelen laajempaa fanitoiminnan ilmiötä tarkan teoreettisen viitekehyksen näkökulmasta.

Analyysini osoittaa, että fanien videojulkaisut aktiivisesti rakentavat, kertovat uudelleen ja jakavat muistoja sekä One Directionista että faniudesta yhtyeen aktiivisena aikana. Tämän prosessin aikana yksilön muistoista tulee kollektiivisia. Analyysissä esitän myös, kuinka fani-tieteilijä omaksuu muistin kantajan roolin yhteisössään. Osoitan, että One Directionin faniyhteisö muistelee paljon, mutta kyseinen toiminta on silti aktiivista ja fanikohteen osallistumisesta riippumatonta. Tarkastelen myös, kuinka faniyhteisön sisäiset viittaukset yhdistyvät muisteluun.

Avainsanat: fanitutkimus, kuviteltu muisto, fani-tieteilijä, fanius, fanikulttuuri, One Direction, temaattinen analyysi, TikTok

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
1.1	Tutkimusaihe ja sen merkitys	5
1.2	Tutkimuksen tausta	5
2	Teoreettinen viitekehys & metodologinen lähestymistapa	7
2.1	Fanitutkimus	7
2.2	Fanitutkimuksen termistöä	8
2.2.1	Kuviteltu muisto	8
2.2.2	Fani-tieteilijä	9
2.3	Muistin ja muistamisen teoriasta	10
2.4	Temaattinen analyysi	11
2.5	Tutkijapositio	12
3	Aineisto	13
3.1	Aineiston keruuprosessi	13
3.2	Eettiset kysymykset	14
4	Kuviteltuja muistoja rakentamassa	15
4.1	Muistelussa One Direction	15
4.2	Muistelussa fanius	17
5	Fani-tieteilijä muistin kantajana	19
5.1	<i>1dhistorian</i> : fani-tieteilijä	19
5.2	Fanit epävirallisina muistin kantajina	21
6	Lopuksi	23
	Lähteet	25

1 Johdanto

Muistan elävästi, kun One Direction muodostettiin. Näen mielessäni, kuinka viisi teini-ikäistä poikaa seisoo hermostuneena lavalla odottamassa kohtaloaan. Kun poikabändi perustetaan, lava täyttyy riemusta. Koen heidän kanssaan samanlaisen tunnevyöryn. Mielessäni tapahtuman muisto on vahva ja eläväinen. Kuitenkaan se ei ole aito muisto. Kun One Direction perustettiin vuonna 2010, olin kahdeksanvuotias, enkä tiennyt yhtyeen olemassaolosta mitään. Ensimmäisen One Directionin kappaleen kuulin vasta pari vuotta myöhemmin ja faniksi tulin 13-vuotiaana. Miksi yhtyeen perustamismuisto on niin aidon tuntuinen? Fanien keskuudessa tästä muistosta on muodostunut koko yhteisön kollektiivinen kokemus, joka leviää vanhemmilta faneilta uusille. Tapahtuman muistoa kerrotaan uudelleen ja uudelleen, kunnes alkuperäisestä tapahtuneesta muodostuu muisto myös niille faneille, jotka eivät itse sitä ole kokeneet. Siitä tulee kuviteltu muisto.

Tässä tutkielmassa tutkin faneja, jotka muistelun avulla luovat aktiivisesti yhteisöä. Argumentoin videoesimerkkien avulla, kuinka fandom eli faniyhteisö, jonka fanikohde ei ole enää aktiivinen, toimii yhä aktiivisesti ja kuinka muistelu on osa toimintaa. Tutkimuskohteena ovat poikabändi One Directionin fanit, jotka julkaisevat videoita TikTok-alustalla. Käytän tutkielmassa temaattista analyysia sekä fanitutkimuksen käsitteiden ohjaamaa teoreettista viitekehystä.

Myöhemmin johdannossa avaan tutkimusaiheen merkityksen sekä tutkielman taustoja. Luvussa 2 käsittelen tutkielman teoreettista viitekehystä sekä metodologista lähestymistapaa. Keskeisin teoreettinen viitekehys on fanitutkimuksessa sovellettu *kuvitellun muiston* käsite. Sen lisäksi avaan *fani-tieteilijän* käsitettä ja muistitutkimusta. Tässä tutkielmassa sovellan fanitutkimuksen perinteitä sekä käsitteitä muistin ja muistelun analyysiin. Alaluvussa 2.4 avaan temaattista analyysia, joka on tutkielman menetelmä. Alaluvussa 2.5 taas käsittelen tutkijapositioniani. Luvussa 3 esittelen TikTok-aineistoa ja pohdin aineiston käyttöön liittyviä eettisiä kysymyksiä. Luvuissa 4 ja 5 analysoin aineistoani. Nämä luvut olen jakanut teemoittain. Ensin analysoin aineistoa kuvitellun muiston näkökulmasta. Sen jälkeen luvussa 5 käytän fani-tieteilijän käsitettä havainnollistamaan, kuinka muistoja jaetaan fanien keskuudessa sekä kuinka tämä prosessi rakentaa yhteisöllisyyttä.

1.1 Tutkimusaihe ja sen merkitys

Tutkielmani aiheena on poikabändi One Directionin fanit ja heidän toimintansa TikTok-alustalla. Tutkimuskysymykseni on, miten One Direction -fanit luovat kollektiivisia kokemuksia ja yhteisöä kuviteltujen muistojen ja muistelun avulla? Tutkin myös, miten ja mihin rooleihin fanit asettuvat muistelun hierarkioissa sekä millä tavoilla muistelu edistää yhteisön rakentamista. Tutkielma havainnollistaa, kuinka fandom on aktiivinen ja jatkuvasti muuttuva yhteisö, jonka toiminta ei ole välttämättä sidoksissa fanikohteeseen.

Olen rajannut tutkielman tarkasti One Directionin aktiivista aikaa (2010–2016) käsitteleviin TikTok-videoihin. Aineistovideoiden aiheet koskevat siis vain kyseistä ajanjaksoa. TikTok-videoihin keskittyminen tarkoittaa sitä, että kaikki sisältö on luotu aikaisintaan vuosi yhtyeen hajoamisen jälkeen, koska TikTok perustettiin vuonna 2017. Tällaisen rajauksen avulla voin tarkastella millä tavoin fanit muistelevat ja kokevat uudelleen One Directionin aktiivisen ajan tapahtumia, sekä pohtia, miten tämä toiminta rakentaa yhteisöä.

Tutkielmani keskittyy ilmiöön, joka on löydettävissä monesta erilaisesta faniyhteisöstä. Sosiaalisen median myötä erilaiset yhteisöt pystyvät toimimaan laajemmin vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, eikä aktiivinen fanikohde ole vaatimus fanitoiminnalle. Fanit aktiivisesti tuottavat sisältöä ja rakentavat yhteisöä sen sijaan, että he vain passiivisesti muistelisivat fanikohteen aktiivista aikaa. Muistelu onkin aktiivinen osa yhteisön toimintaa. Tutkielmassa esiin nousevia teemoja ja käytänteitä voi soveltaa moneen eri fandomiin. Tästä syystä tutkimusaiheella on merkitystä; fanien muistelun ja fanimuistin tutkimus lisää ymmärrystä sekä faniudesta että sosiaalisen median käyttäjistä.

1.2 Tutkimuksen tausta

One Direction on vuosina 2010–2016 toiminut brittiläis-irlantilainen poikabändi, joka oli kansainvälisesti todella suosittu (One Direction Wiki). Yhtyeen fanit tunnetaan Directionereina (*Directioners*). Directionerit ovat yhtyeen perustamisesta lähtien olleet todella aktiivisia erityisesti sosiaalisessa mediassa (ks. esim. Santero 2016). Fanit ovat muun muassa järjestäneet Twitter-kampanjoita ja lahjoittaneet hyväntekeväisyyteen yhtyeen nimissä. Fandomissa on ollut myös todella aktiivisia sisällöntuottajia: yhtyeen jäsenistä on esimerkiksi kirjoitettu fanifiktiota ja piirretty taidetta. Directionerien toiminta näkyi erityisesti Instagramissa ja Twitterissä. Fanit olivat todella aktiivisessa vuorovaikutuksessa sekä bändin että toistensa kanssa.

One Directionin fandom on yhtyeen hajoamisen jälkeen vähentänyt aktiivista toimintaansa. Monet fanit siirsivät huomionsa yhtyeen jäsenten soolouriin tai täysin uusiin fanikohteisiin. Kuitenkin aktiivisia Directionereita löytyy edelleen paljon, erityisesti TikTokissa. Directionerit ovat jatkaneet toimintaansa poikabändin hajoamisen jälkeen perustetulla alustalla, mutta toisin kuin aikaisemmin, nyt vuorovaikutus tapahtuu vain fanien kesken.

Julia R. Jameson (2021) tutkii artikkelissaan juuri One Directionin fanien toimintaa yhtyeen hajoamisen jälkeen. Hän käyttää luomaansa käsitettä *bändin ulkoinen osallistaminen*¹ (eng. *beyond-band engagement*) kuvaamaan fanien kestävästä osallistumisesta yhteisöön, kun fanitettava bändi ei ole enää aktiivinen. Jamesonin tutkimus keskittyy fanien käytännön tapoihin osallistua fandomiin sekä tätä toimintaa ohjaaviin motivaatioihin. Kyselytutkimuksen tulokset esittävät useita eri tapoja ja syitä, miksi fanit ovat yhä aktiivisia One Direction -fandomissa. (Jameson 2021.) Tutkielmani asettuu bändin ulkoisen osallistamisen piiriin; tutkin faneja, joilla ei enää ole aktiivista fanikohdetta. Jamesonin tutkimuksesta eroten en pyri kartoittamaan millä tavoilla tai miksi kyseiset fanit ovat vieläkin aktiivisia toimijoita, vaan tutkin, miten tämä toiminta esiintyy muisteluna ja rakentaa yhteisöä.

---

¹ Kirjoittajan käännös

2 Teorettinen viitekehys & metodologinen lähestymistapa

Tutkielmani keskeisin teorettinen viitekehys muodostuu laajemmin fanitutkimuksesta ja tarkemmin kahdesta käsitteestä: kuviteltu muisto ja fani-tieteilijä. Lisäksi hyödynnän muistitutkimuksen teorioita yhdistämällä ja rinnastamalla niitä fanitutkimukseen sekä keskeisiin käsitteisiini. Tässä luvussa avaan ensin fanitutkimuksen teoriaa ja termistöä sekä tutkielman tärkeimmät käsitteet. Alaluvussa 2.3 avaan muistin ja muistelun teoriaa. Sen jälkeen esittelen tutkielman metodologisen lähestymistavan eli temaattisen analyysin. Viimeisenä pohdin tutkijapositioniani.

2.1 Fanitutkimus

Fanututkimuksesta on muodostunut viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana poikkitieteellinen tutkimusala. 1990-luvun alkupuolen klassikkoteosten (esim. Jenkins 1992; Lewis 1992) jälkeen faneja on tutkittu useasta eri näkökulmasta. Erityisesti internetin aikakaudella fanien toimintaa on tutkittu erilaisilla alustoilla (ks. esim. ”Tumblr” Morimoto & Stein 2018; ”Twitter” Patterson 2018; ”Instagram” Haborak 2020). Myös fanien tapoja arkistoida ja säilyttää fanitekstejä on tutkittu paljon (ks. esim. Stevens & Webber 2022; Comerford & Krikowa 2022). Tutkimusalalla on omia tieteellisiä julkaisujaan, muun muassa *Transformative Works and Cultures* (2008–). Fanitutkimuksen kentällä on vakiintunut käytäntö faneja tutkivista faneista, mistä puhutaan avoimesti, mutta myös implisiittisesti (Popova 2020; Hills 2002; Jenkins 1992). Monet tutkijat ovatkin avoimesti tutkimansa faniyhteisön jäseniä. Tästä syystä fanitutkimuksen alalla on tärkeää, että tutkijat pohtivat positiotaan kriittisesti.

Mediatutkijat Matt Hills ja Joanne Garde-Hansen (2017) ovat tutkineet Doctor Who -fanien muistelua paratekstuaalisen muistin (eng. *paratextual memory*) näkökulmasta. Parateksteillä tarkoitetaan itse tekstiä ympäröiviä aputekstejä, esimerkiksi tekstin kirjoittajan nimeä tai siitä tehtyä haastattelua. Hills ja Garde-Hansen käyttävät paratekstuaalista muistia kuvaamaan fanien toimintaa, jossa fanit muun muassa konservoivat fanituotoksia ja ovat erityisen tietäväisiä fanikohdettansa ympäröivistä seikoista. Tämä muistelun prosessi palauttaa fanin takaisin hänelle merkittävään hetkeen. Paratekstuaalinen muisto ”kaipaa ’asiaa’, johon yhdistää itsensä” (165). Tämä asia, kuten kannatustuote tai televisio-ohjelmaopas, antaa fanille mahdollisuuden osoittaa statuksensa fanina. (Hills & Garde-Hansen 2017.) Paratekstuaalinen muisti on sidoksissa konkreettisiin asioihin, joille fanit ovat antaneet

merkityksen tietyn ajankohdan tai tapahtuman symbolina. Tämä eroaa kuvitteellisesta muistosta, jonka muodostuminen ei vaadi konkreettista asiaa.

2.2 Fanitutkimuksen termistöä

Tämän tutkielman selvyuden kannalta tiettyjen fanitutkimuksen alalle ominaisten käsitteiden ymmärtäminen on tärkeää. *Fani* tarkoittaa yksinkertaisuudessaan henkilöä, joka määrittelee itsensä jonkin median, tekstin, toiminnan tai ihmisen ihailijaksi tai kannattajaksi (Duffett 2013, 293). *Fandom* taas tarkoittaa faniyhteisöä, jonka jäsenillä (eli faneilla) on vahvat tunnesiteet yhteisöön (ibid. 293). *Fanikohde* (eng. *fan object*) on nimensä mukaisesti fanittamisen kohde, jonka ympärille fanit muodostavat fandomin (esim. Gray et. al. 2017; Duffett 2013, 297). Tässä tutkielmassa fanikohde on One Direction ja heidän fandominsa (Directioners) koostuu faneista eli Directionereista. Vaikka fandomin toiminta on alun perin syntynyt vuorovaikutuksesta fanikohteen kanssa, ei tällainen yhteys ole enää välttämätöntä fandomin kasvaessa suuremmaksi ja itsenäisemmäksi. Sen sijaan fanit luovat sisältöä faneilta faneille ja ovat toistensa kanssa vuorovaikutuksessa.

2.2.1 Kuviteltu muisto

Tutkielman keskeisin teoreettinen käsite on *kuviteltu muisto*² (eng. *imagined memory*), jota fanitutkimuksen kontekstiin on teorioinut musiikkifanitutkija Mark Duffett. Tässä tutkielmassa sovellan hänen määritelmänsä käsitteestä. Kuviteltu muisto tarkoittaa fanin halua tuntea kokeneensa tietty tapahtuma fanikohteensa historiassa. Kyseessä ei ole myytti, eli miellyttävä tarina, jonka ei tarvitse perustua todellisuuteen, koska muisteltava tapahtuma oikeasti tapahtui jollekin fanille. Sen sijaan tapahtuneesta muodostuu fandomille kollektiivinen mielikuva, joka uudelleenkertomisen myötä kehittyy kuvitelluksi muistoksi. Myös fanit, joille muisto on aito, osallistuvat kuvitellun muiston luomiseen ja ylläpitämiseen kertomalla kokemuksistaan. Kuviteltu muisto voi jopa muuttaa näiden fanien oikeaa muistoa tapahtuneesta, kun uudelleenkertominen muuntaa tapahtuman muistijälkeä. Fandomissa saattaa olla vain muutama, jotka ovat kokeneet tapahtuman oikeasti, mutta koko yhteisö osallistuu kuvitellun muiston muisteluun ja uudelleenkertomiseen. (Duffett 2013, 229–230.)

---

² Kirjoittajan käänös. Valitsin sanan ”muisto” koska tässä kontekstissa ”memory” viittaa yksittäiseen muistoon, eikä laajempaan muistiin tai muisteluun.

Duffett (2013, 229) käyttää kuvitellun muiston käsitettä kuvaamaan erityisesti muusikon uran alkuaikojen esitysten muistelua. Hän käyttikin käsitettä ensimmäistä kertaa pohtiessaan Paul McCartneyn konserttia vuodelta 1999 (ks. Duffett 2002). Tässä tutkielmassa lähestymistapani eroaa Duffettin teorioinnista. One Direction ei ole ollut (yhtyeenä) aktiivinen vuoden 2016 jälkeen, minkä takia kaikki 2020-luvulla tapahtuva fanitoiminta yhtyeen fandomissa perustuu jollain tavalla muisteluun. Tämä tarkoittaa, että käsittelemässäni aineistossa rakennetaan joko tietoisesti tai tiedostamattomasti kuviteltuja muistoja yhtyeen aktiivisesta ajasta. Duffett (2013, 230) huomauttaakin, että ajan myötä melkein mistä vain esityksestä voi muodostua kuviteltu muisto, kun yhä useampi fani kertoo omista kokemuksistaan ja niin sanottu aito muisto tapahtumasta muuttua merkittävästi muotoaan. Tässä tutkielmassa en rajaa käsiteltäviä muistoja vain esityksiin vaan analysoin myös itse fanitoimintaan liittyvää muistelua.

Kuviteltu muisto kehittyy kollektiivisen arvostuksen (eng. *collective appreciation*) kautta. Prosessi on nelivaiheinen ja alkaa muusikolle merkittävällä esityksellä. Tämän jälkeen fanit kontekstualisoivat ja romantisoivat esitystä historiallisen kerronnan (eng. *historic narration*) avulla. Kolmannessa vaiheessa alkuperäisen esityksen merkitys tunnistetaan. Viimeisenä vaiheena on laajennus (eng. *extension*), eli kuviteltu muisto itsessään tuottaa uusia narratiiveja. (Duffett 2013, 229–230.) Duffettin tekstin pohjalta kiinnostuin siitä, miten omissa fandomeissani tuotan kuviteltuja muistoja. En löytänyt muuta fanitutkimusta, jossa kuviteltua muistoa olisi sovellettu. Kyseessä on käsite, jolla on paljon potentiaalia fanitutkimuksen alueella.

2.2.2 Fani-tieteilijä

Käytän tutkielman analyysissä myös keskeistä käsitettä *fani-tieteilijä*³ (eng. *fan-scholar*). Fani-tieteilijä on fani, jolla on suuri määrä tietoa fanikohteestaan ja joka jakaa kyseistä tietoa muille faneille. Fani-tieteilijän toimintatapoja sekä asemaa fandomissa voidaan verrata tieteellisen tutkijan positioon. Hän on siis jonkinlainen asiantuntija yhteisössä ja omaksuu (akateemista muistuttavan) auktoriteetin fandomissa. (Hills 2002, 33; Duffett 2013, 294.) Fani-tieteilijällä ei tarvitse olla varsinaista akateemista taustaa, vaan asema syntyy muiden fanien arvostuksesta ja opettamisesta. Koska tässä tutkielmassa tarkastelen fanien muistelua, toimii fani-tieteilijä myös eräänlaisena fandomin ja fanikohteen historioitsijana.

---

³ Kirjoittajan käänös

Tässä tutkielmassa on tärkeä erottaa käsitteet *fani-tieteilijä*, *fanitutkija* sekä *tutkija-fani*⁴ (eng. *scholar-fan*) toisistaan. Fani-tieteilijä määrittyy edellä mainitulla tavalla. Fanitutkija taas tekee tieteellistä tutkimusta faneista, ja tutkija-fani sen sijaan on (tieteellinen) tutkija, joka avoimesti identifioituu faniksi (Duffett 2013, 299). Tämän tutkielman kontekstissa minä olen sekä fanitutkija että tutkija-fani.

2.3 Muistin ja muistamisen teoriasta

Muistin ja muistelun kulttuurisista sekä sosiaalisista piirteistä on paljon eri käsityksiä ja teorioita. Määritelmät ja näkökulmat vaihtelevat tieteenalasta sekä kansallisuudesta riippuen (Erl 2011, 5). ”Kulttuurinen”, ”kommunikatiivinen” sekä ”kollektiivinen” muisti tarkoittavat eri opinaloille eri asioita, vaikkakin päällekkäisyyksiä on paljon. Tässä tutkielmassa käytän egyptologi ja kulttuurintutkija Jan Assmannin, kulttuurintutkija Astrid Erllin sekä sosiologi Jeffrey K. Olickin tulkintoja muistin eri piirteistä. Nämä kolme tutkijaa ovat merkittäviä muistitutkijoita ja heidän tulkintansa limittyvät keskenään.

Muistin voi jakaa muun muassa kulttuuriseen ja kommunikatiiviseen muistiin. Kulttuurinen muisti (eng. *cultural memory*) on instituutiomainen: se ilmenee pysyvinä ja ulkoistettuina symboleina, jotka siirtyvät sekä kestävät tilanteesta ja ajasta seuraavaan. Kulttuuriseen muistiin kuuluu asiantuntijoita (eng. *specialists*), jotka ylläpitävät ja jakavat muistia. Kommunikatiivinen muisti (eng. *communicative memory*) taas ilmenee ja säilyy vain arkisessa kanssakäymisessä, eivätkä sitä tue instituutiot. Kommunikatiivisessa muistissa ei ole asiantuntijoita, vaan muistot omaksutaan elämän aikana epävirallisesti. (Assmann 2008, 110–111, 114.) Kulttuurinen muisti perustuu viestintään median kautta ja muistot liikkuvat median avulla (Erl 2008, 389; Erl 2011, 12). Medialla on tärkeä rooli muistin muodostumisessa ja muokkaamisessa. Mediassa näkyvät tekstit vaikuttavat niin yksilön kuin kulttuurin muistiin ja aktiivisesti rakentavat muistoja (Erl 2008).

Muistin tutkijat puoltavat käsitystä muistin liikkuvasta luonteesta. Muisti on prosessi, ei asia, joka omistetaan (Olick 2008, 159). Muistot perustuvat liikkeeseen (Erl 2011, 11). Muistia siis enemmän tehdään, kuin koetaan. Muistaminen on aktiivista työtä, koska muistojen kestävyys riippuu sosiaalisten siteiden sekä muistelun kehysten kestävydestä (Assmann 2008, 111). Tässä muistia ylläpitävät tahot ovat elintärkeitä. Muistin kantajat (eng. *carriers of memory*) ovat henkilöitä, jotka jakavat kollektiivisia kuvia ja narratiiveja menneestä, harjoittavat

---

⁴ Kirjoittajan käänös

muistia avustavia (eng. *mnemonic*) rituaaleja sekä hyödyntävät niin eksplisiittistä kuin implisiittistä tietoa (Erl1 2011, 12). Tässä tutkielmassa fani-tieteilijää voidaan kutsua muistin kantajaksi: fandomin sisällä fani-tieteilijä jakaa ja kertoo uudelleen fanikohteen historian narratiiveja.

Vaikka muisti liikkuu ja muuttuu ajan myötä, on se myös paikallista ja ominaista tietylle ryhmälle. Muisti on tietoa itsestä, yksilönä tai osana jotakin ryhmää (Assmann 2008, 113–114). Muistilla on merkittävä rooli yksilön ja ryhmän identiteetin rakentajana. Yksi tapa hahmottaa kollektiivista muistia (eng. *collective memory*) on muistia avustavina tuotteina ja käytäntöinä (eng. *mnemonic products and practices*). Tällaisiin tuotteisiin kuuluvat muun muassa tarinat, kuvat sekä asiakirjat, kun taas käytäntöihin kuuluu esimerkiksi muistojen herättely, tiedostaminen ja juhlistaminen. Nämä tuotteet saavat merkityksensä muistin käytöstä, tulkinnasta ja uudelleentuottamisesta. Käytännöt ovat yhtä aikaa yksilöllisiä ja sosiaalisia. (Olick 2008, 158.) Tässä tutkielmassa osoitankin, kuinka muistelu rakentaa fandomin yhteisöllisyyttä.

2.4 Temaattinen analyysi

Käytän tutkielman menetelmänä temaattista analyysia. Menetelmä on vahvasti sidoksissa teoreettisen viitekehykseen. Tässä aluvuossa avaan menetelmäni, miten se yhdistyy teoreettiseen viitekehykseen sekä miten sovellan sitä aineistonkeruussa ja analyysissa. Temaattisen analyysin avulla laadullisesta aineistosta voidaan löytää, analysoida sekä tulkita merkityksellisiä teemoja. Menetelmän tarkoituksena ei ole tiivistää tai löytää kaikkia mahdollisia tulkintatapoja, vaan keskittyä tutkimuskysymyksen ohjaamiin keskeisiin aineistosta nouseviin piirteisiin. (Clarke & Braun 2017.) Ensinnäkin temaattinen analyysi menetelmänä ohjaa tutkimuksen näkökulmaa. Tutkimuksen aineiston koodaus perustuu teoreettisesta viitekehyksestä nousseisiin teemoihin. Myös analyysin tulosten tulkinta on sidoksissa näihin teemoihin. Menetelmä on linssi, jonka kautta tarkastelen aineistoa (vrt. Paasonen 2013). Temaattinen analyysi metodologisena lähestymistapana on siis läsnä jokaisessa tutkimuksen vaiheessa.

Tässä tutkielmassa teoreettisen viitekehyksen pääkäsitteet kuviteltu muisto sekä fani-tieteilijä muodostivat alustavat teemat aineiston keräämisen ja koodaamisen lähtökohdaksi.

Tutkimusprosessin myötä käsitteet vahvistuivat tutkielman näkökulmaksi. Aineiston analyysi jakautuu pääteemoihin, eli kuviteltu muisto ja fani-tieteilijä, sekä tarkempiin alateemoihin.

Aineistosta nousi kuviteltuja muistoja niin faniudesta kuin One Directionista, minkä takia jaan

luvun 4 kahdeksi alaluvuksi näiden mukaan. Sen lisäksi löysin aineistosta esimerkkejä sekä fani-tieteilijän että epävirallisen muistin kantajan roolien esiintymisestä, minkä mukaan jaoin luvun 5 myös kahdeksi alaluvuksi.

2.5 Tutkijapositio

One Direction ja yhtyeen fandom ovat minulle hyvin läheisiä, minkä takia koen tärkeäksi positioida itseni selkeästi tutkijana. Olin suuri One Direction -fani 13-vuotiaana vuonna 2015, ja seurasin aktiivisesti yhtyeen fandomin toimintaa sosiaalisessa mediassa. Vaikka en itse osallistunut keskusteluun tai tuottanut sisältöä, koen ymmärtäväni fandomin kulttuuria hyvin. Aikuisiällä olen löytänyt erityisesti TikTok-alustalta paljon sisältöä One Directioniin ja yhtyeen fandomiin liittyen, mitä olen myös seurannut. Syvä yhteyteni One Directioniin ja fandom-toimintaan vaikuttaa tutkielman aineiston analyysiin ja tulkintaan. Tutkijan positio suhteessa tutkittavaan (fani)yhteisöön muovaa kaikkea tutkimukseen liittyvää tutkimuskysymyksestä analyysin tulkintaan (Popova 2020; ks. myös. Paasonen 2013). Positointi vaatii refleksiivisyyttä, eli tutkijan kriittistä itsereflektiota suhteessa tutkimukseen (ks. esim. Ojanen 2008). Refleksiivinen positointi on tärkeä osa feminististä tutkimusperinnettä (ks. esim. Davies 2008, 266–267). Tämä lähestymistapa fanitutkimukseen asettaa minut tutkija-fanin rooliin (eng. *scholar-fan*) eli pakottaa minut tarkastelemaan oletuksiani niin akademia- kuin fanipiireissä sekä identifoitumaan osaksi molempia (Duffett 2013, 299; Monaco 2010, 103).

En pyri tutkielmassani täydelliseen objektiivisuuteen enkä usko, että se olisi edes paras lähestymistapa tähän aineistoon. Sen sijaan uskon, että henkilökohtaisen suhteeni takia pystyn avaamaan ja ymmärtämään fanien tuottamaa sisältöä paremmin. Fandomin jäsenenä koen myös pystyväni kohtelemaan muita faneja kunnioittavasti samalla, kun toteutan tieteellistä tutkimusta. Tässä tutkielmassa subjektiiviset kokemukset ja oletukset mahdollistavat tarkemman analyysin.

3 Aineisto

Tässä luvussa esittelen TikTokin, tutkimuksen aineiston, sekä sen keruuprosessin. Tuon myös esiin tutkielmaan liittyviä eettisiä kysymyksiä ja avaan valintojani aineiston anonymisoinnista. Ensimmäisenä taustoitan hieman TikTokia, eli sosiaalisen median alustaa, josta aineisto on kerätty. Alaluvussa 3.1 kerron aineiston keruusta ja alaluvussa 3.2 pohdin tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Anonymisoinnin takia en tarkemmin esittele itse aineistovideoita.

TikTok on vuonna 2017 perustettu sosiaalisen median alusta, joka on kansainvälisesti erittäin suosittu. Alustalla käyttäjät julkaisevat lyhyitä videoita ja muiden käyttäjien videoita voi kommentoida, jakaa, julkaista uudelleen, sekä muokata. Alustan sisältö muuttuu jatkuvasti muotoaan kollektiivisen toiminnan myötä. Videoille ei myöskään ole minkäänlaista täysin vakiintunutta esitysmuotoa, vaan sisällön laatu ja esitystapa vaihtelee paljon. TikTok eroaa kilpailijoistaan uniikilla toimintalogiikalla, joka mahdollistaa erityisesti yksittäisten käyttäjien videoiden laajan leviämisen. (Sihvonen & Manninen 2024, 49–52; myös Zeng et. al. 2021, 3163.) TikTokin algoritmi ohjaa kaikkea toimintaa alustalla käyttäjän näkemistä videoista hakusivun tuloksiin. Kaikki tämä perustuu käyttäjän aiempaan toimintaan, minkä takia samat hakusanat todennäköisesti näyttävät eri sisältöä eri käyttäjille. Tässä tutkielmassa aineisto koostuu TikTok-videoista, jotka olen löytänyt omalla TikTok-käyttäjätililläni. Tämä tarkoittaa, että valitut videot perustuvat aikaisempaan toimintaani alustalla. Todennäköistä on, että toinen käyttäjä ei näkisi samoja videoita samoilla hakusanoilla. Tämä ei kuitenkaan haittaa, koska tutkimuksessa analysoitu toiminta on löydettävissä yleisesti TikTok-videoista, ja käyttämäni aineisto on vain esimerkki ilmiöstä.

3.1 Aineiston keruuprosessi

Tutkielman aineisto koostuu kymmenestä TikTok-videoista, joissa fanit jollain tavoilla käsittelevät One Directionia tai yhtyeen fanina olemista. Olen löytänyt videot omalla TikTok-käyttäjälläni alustan hakusivulta hakusanoin ”One Direction”, ”One Direction POV” sekä ”One Direction lore”. ”POV” on lyhenne sanoista ”point of view” (suom. näkökulma), ja käsitettä käytetään osana erilaisia trendejä TikTok-alustalla. Käytin ”lore”-sanaa (suom. perimätieto), koska käsitteellä on omat konnotaationsa⁵ sosiaalisessa mediassa ja koska One

---

⁵ ”Lore”-käsitteellä viitataan usein sosiaalisessa mediassa tietyn asian historiaan ja siitä syntyneeseen perimätietoon. Tässä tutkielmassa ”lore” tarkoittaa kertomuksia One Directionin ja fandomin historiasta.

Directionilla on kappale nimeltä *History* (2015) (suom. historia). Aineistovideot käsittelevät itse yhtyeen historiaa eivätkä samannimistä kappaletta. Valitsin juuri nämä hakusanat, koska olen aikaisemmin katsonut TikTokissa teemoiltaan samanlaisia videoita ja tiesin, että näillä sanoilla löytäisin sopivan aineiston. Käytin siis positiotani fandomissa ja ymmärrystäni TikTok-alustasta löytääkseni ja valitakseni tutkimukseen sopivan aineiston (vrt. Popova 2020). Kävin hakusanojen näyttämät videot läpi koodaten ne tutkimuksen teemojen mukaan. Valitut videot tallensin erilliseen TikTok-kansioon. Kerätty aineisto kattaa erilaisia tapoja, joilla fanit muistelevat One Directionin aktiivista aikaa.

3.2 Eettiset kysymykset

Sosiaalista mediaa ja faneja tutkittaessa tutkijan täytyy ottaa huomioon useita eettisiä kysymyksiä, kuten altistaako tutkimus tutkimuskohteensa esimerkiksi negatiiviselle huomiolle ja onko tutkimuksen julkaisemisella haitallinen vaikutus yksityishenkilöiden elämään. Erityisesti internet-tutkimuksessa julkisen ja yksityisen sisällön raja on häilyvä eikä tutkija voi olettaa julkaisijan suostuvan minkä tahansa kaltaiseen sisällön käyttöön. (Tiidenberg 2018.) Tässä alaluvussa esittelen, kuinka käytän tutkimusaineistoa eettisesti.

Kaikki tutkielmassa käytettävä aineisto on julkaistu julkisessa TikTok-profiilissa, eikä tämä tutkielma käsittele esimerkiksi kommenttikenttiä tai yksityisviestejä. Kuitenkin sisällöntuottajien yksityisyydensuojaksi olen päättänyt anonymisoida suurimman osan aineistosta. Syynä anonymisoinnille on se, etten voi tutkijana olettaa TikTok-videoita julkaisseiden henkilöiden suostuvan siihen, että heidän sosiaalisen median toimintansa olisi analysoitavissa ja sen myötä löydettävissä (vrt. esim. Markham 2012, 337). Poikkeuksena on *Idhistorian*-niminen käyttäjä, joka julkaisee One Directionin historiaan liittyvää sisältöä. Käyttäjällä on yli 84 000 seuraajaa, minkä takia voidaan sanoa, että hän on kuuluisa yhteisössään (vrt. BNF eli *big name fan* Duffett 2013, 290). Muut valitsemani TikTok-videot olen anonymisoinut seuraavaan muotoon: ”xx**”, jossa ”xx” vastaa käyttäjänimien ensimmäistä kahta kirjainta. Aineistovideot ovat englanniksi ja kaikki käännökset tässä tutkielmassa ovat kirjoittajan omia. Alkuperäisiä videoita tai tekstejä ei liitetä osaksi tätä tutkielmaa (ks. esim. Dym & Fiesler 2020).

4 Kuviteltuja muistoja rakentamassa

Tässä luvussa käsittelen tutkimuksen aineistoa kuvitellun muiston näkökulmasta. Luku jakautuu kahteen osaan riippuen siitä, mitä aineistoissa muistellaan: One Directionia vai faniutta. TikTokissa julkaistut One Direction -aiheiset videot niin romantisoivat, merkityksellistävät kuin kontekstualisoivat yhtyeen sekä fandomin vaiheita ja tapahtumia. Tarkastelen, kuinka fanit rakentavat kuviteltuja muistoja videoiden avulla ja kuinka niistä tulee kollektiivisia kokemuksia.

4.1 Muistelussa One Direction

Kuvitellun muiston prosessin avulla yksittäisen fanin muistosta voi tulla kollektiivinen kokemus. Videossa (ma**) One Directionin jäsen Liam ottaa kesken konsertin fanin kännykän yleisöstä lavalle. Liam kuljettaa kännykkää ympäri lavaa, kuvaten itseään sekä muita yhtyeen jäseniä heidän laulaessaan. Videon päälle on liitetty teksti: ”POV: Liam ottaa kännykkäsi”⁶. Tämä POV-muotoinen teksti tekee videosta samaistuttavan koko fandomille, ei vain kännykän omistajalle. Fanin katsoessa videota, hän voi kuvitella, että Liam on kuvannut videon juuri hänen kännykällään. Alun perin yksityisen videon julkaiseminen sosiaaliseen mediaan muuttaa tapahtuneen kertomusta. Lisäämällä videoon tekstin, joka kutsuu muut fanit osallistumaan muiston muisteluun, tapahtuneesta muodostuu kollektiivinen kokemus.

Jamesonin (2021) tutkimuksen tuloksissa nousee esiin fanien halu muistella menneitä, niin One Directionin aktiivista aikaa kuin silloista fanitoimintaa. Nostalgisointi on myös läsnä fanien luomissa TikTok-videoissa. Videossa (on**) kuusi miestä muodostaa lavalla ihmispyramidin. Taustalla kuuluu fanien kiljuntaa, ja videoon on editoitu nostalginen kappale. Videossa lukee: ”POV: on vuosi 2013 ja katsot, kun 5 idiottia ja jätkä Australiasta rakentaa ihmispyramidin niin nopeasti kuin pystyy”⁷. Videon julkaisijan tekemät lisäykset muokkaavat katsojan reaktiota. Video voi näyttäytyä fanille humoristisen sijaan kaihoisalta. Sitä katsoessa koen voimakkaan kaipuun tunteen. Kyseiseen konserttiin liittyvä nostalgia yhdistyy tapahtuman romanttiseen uudelleen kerrontaan, mikä luo vahvan tunnesiteen niin One Directioniin kuin rakentuneeseen kuviteltuun muistoon.

---

⁶ Kirjoittajan käännös

⁷ Kirjoittajan käännös

Romantisointi sekä merkityksellistäminen yhdistyvät videoiden intertekstuaalisissa viittauksissa. Videossa (re**) naishenkilö tanssii ja esittää laulavansa One Directionin *You & I* -kappaletta (2014) kävelylaiturilla. Videossa lukee: ”POV: 5 poikaa vuonna 2014”⁸. Videossa ainoa ilmiselvä viittaus One Directioniin on käytetty kappaletta. Kuitenkin monet fanit tunnistavat kävelylaiturin olevan identtinen kuin yhtyeen saman nimisessä musiikkivideossa. Videossa romantisoidaan miljöötä, joka on täysin tavallinen kävelylaituri, mutta musiikkivideossa näkemisen jälkeen se on osa Directioner-kokemusta. Samalla kävelylaiturin merkitys niin fandomille kuin yhtyeen historialle tunnustetaan.

Koostevideo toimii TikTokissa suosittuna formaattina tietynlaisten hetkien muistelulle. Näissä videoissa useita eri videoklippejä editoidaan peräkkäin. Tällä tavalla lyhytkin koostevideo voi muistuttaa katsojaa useasta eri tapauksesta. Yleensä koostevideoilla on teema, jonka mukaan klipit valikoituu. Esimerkiksi yhden koostevideon (th**) teema on ”populaarikulttuurihetket, joita siteeraan jatkuvasti (One Direction versio)”⁹ ja toisen (ph**) ”One Direction sitaatteja, joita kaikkien Directionereiden pitää tietää”¹⁰. Molemmissa videoissa käytetyt klipit valikoituvat teemojen mukaan ja sisältävät erilaisia yhtyeen jäsenten sanontoja. Alkuperäiset videoklipit on todennäköisesti tallennettu muilta alustoilta kuten YouTubea, mutta lähteitä ei koostevideoissa näytetä. Videoiden leikkaukset ovat nopeita ja yksittäiset klipit kestävät vain muutamia sekunteja, jos sitäkään. Katsojalle ei anneta minkäänlaista kontekstia selittämään klippejä. Sen sijaan videon luoja olettaa, että katsoja on fani, joka jo tietää tarvittavan kontekstin tai on valmis etsimään sen itsenäisesti.

Tällaiset koostevideot sekä kertovat uudelleen tapahtuneita kuvitellun muiston mukaan että epäsuorasti asettavat fanit paremmuusjärjestykseen. Kuinka hyvä fani katsoja on, jos hän ei ymmärrä jokaista viittausta koostevideoissa? Onko videon julkaisija parempi fani, koska hän on koonnut klipit yhteen? Koostevideoilla fanit voivat näyttää auktoriteettiaan ja statustaan asiantuntevana fanina. Myös videoiden kommentoijat voivat osallistua tähän. Esimerkiksi videon sa** klipit on valikoitu aiempien kommenttien mukaan. Videolla näkyy samaan aikaan kommentti, johon klipin dialogi on kirjoitettu, sekä itse klippi. Näin nämäkin fanit pystyvät näyttämään tietonsa One Directionista. Muistellessaan fanit asettavat itsensä tietoisesti tai tiedostamatta hierarkiaan. (vrt. esim. Hills 2002, 90–91; Duffett 2013, 247–249.)

---

⁸ Kirjoittajan käännös

⁹ Kirjoittajan käännös

¹⁰ Kirjoittajan käännös

4.2 Muistelussa fanius

Tähän mennessä olen osoittanut, miten fanit muistelevat One Directionia ja kuinka tämä toiminta lähentää yhteisöä. Nyt esitän, miten itse faniuden muistelu vaikuttaa yhteisöön. Videolla (ca**) fani kertoo, kuinka ”nykyajan lapset eivät tiedä sitä taistelua, kun laitat Converse- ja hiuksesi sotkuiselle nutturalle, ja menet alakertaan nähdäksesi, että äitisi myi sinut One Directionille”¹¹. Video viittaa yhtyeen aktiivisena aikana suosittuun fanifiktiojuoneeseen, joka toistui useassa eri fanifiktiossa¹². Moni 2010-luvun alkupuoliskon One Directioniin liittyvä fanifiktio alkoikin juuri tästä lähtökohdasta; nutturapäinen ja Converse-merkkisiin kenkiin pukeutunut naispäähenkilö saa tietää, että hänen alkoholistivanhempansa ovat myyneet hänet yhtyeelle. Tällaiset fanifiktio on kirjoitettu muodossa, jossa lukijan on tarkoitus samaistua tai jopa kuvitella olevansa naispäähenkilö. Itse luin teini-ikäisenä lukemattomia määriä tällä tavalla alkavia fanifiktioita. 2020-luvulla juonesta on tullut väline muistella kollektiivista kokemusta tästä omalaatuisesta fanikokemuksesta. Fanifiktio on yhä iso osa fanien toimintaa (ks. esim. Jameson 2021), mutta tämä yksittäinen juoni on One Direction -fandomissa tiukasti aikaansa kiinnittynyt. Juonesta itsestään on tullut kuviteltu muisto, minkä takia sitä on romantisoitu ja sille on annettu uusia merkityksiä.

Kyseessä oleva juoni ei itsestään kuulosta erityisen mielekkäältä. Kuitenkin fandomissa sitä on romantisoitu ja merkityksellistetty sen verran paljon, että videossa humoristisesti argumentoidaan fanin, joka ei ole lukenut fanifiktiota kyseisellä juonella, jääneen paitsi jostakin merkittävästä. Tällä viittauksella muistellaan ja kaivataan 2010-luvun alkupuoliskon Directioner-kokemusta. Videon tyyli on silti humoristinen, eikä surumielinen. Tämän voi tulkita merkitsevän fandomin halua juhlistaa yhteisöään kollektiivisten kokemusten muistelun avulla.

Toinen esimerkki, jossa fandomin kokemuksia kerrotaan uudelleen humoristisesti, on käyttäjän *ldhistorian* videon ”Belfast: October 20th 2015” (ldh1, 2022) sketsi kohdassa 03:17-03:47. Sketsissä ldhistorian esittää näytellen minkälaisia tunteita fandomissa oli esillä 20.10.2015. Ennen sketsiä hän kontekstualisoi reaktioita kertomalla, kuinka saman päivän aikana fandom sai kuulla, että yksi yhtyeen jäsenistä sai vauvan, mikä tunteja myöhemmin osoittautui valheelliseksi tiedoksi, yhtyeen konsertti peruttiin ensimmäistä kertaa bändin historiassa, uusi musiikkivideo julkaistiin, sekä täysin uusi julkaisematon kappale levisi

¹¹ Kirjoittajan käännös

¹² Lisää fanifiktiosta ks. esim. Hellekson & Busse 2006

sosiaalisessa mediassa. Tämä kaoottinen ja tunnerikas päivä oli merkittävä fandomille. Lyhyessä sketsissä 1dhistorian onnistuu tiivistämään koko yhteisölle hämmentävän ja intensiivisen kokemuksen humoristiseen muotoon, jota on helppo muistella kokonaisuutena. Hän antaa tunnereaktioon tarvittavan kontekstin niille katsojille, jotka eivät välttämättä osallistuneet mainitun päivän fanitoimintaan, jotta myös he pystyvät liittymään muisteluun. Tämän myötä kyseisestä päivästä muodostunut kuviteltu muisto laajenee, eli alkaa tuottamaan omia narratiivejaan (ks. Duffett 2013, 230). Fanien kokemukset ja tunteet ovat osa muistoa.

Kyseisen päivän kuviteltu muisto on sidoksissa fandomiin myös koska One Directionin hajottua fanit ovat saaneet tietää uusia asioita tapahtumista. Esimerkiksi konsertin perumisen syitä on spekuloitu laajasti jälkikäteen (1dh1, 03:48-). Tähän vaikuttaa muun muassa yhtyeen jäsenten väliset erimielisyydet ja riidat, joista jäsenet ovat puhuneet julkisesti vasta hajoamisen jälkeen. Spekulaatio siitä, mitä oikeasti tapahtui 20.10.2015. lisää ja muokkaa jo muodostuneen kuvitteellisen muiston narratiiveja. Kuten videolla 1dh1 kerrotaan, nämä jälkepäin muodostuneet narratiivit ovat vakiintuneet fandomissa osaksi tapauksen kerrontaa sekä muistelua.

5 Fani-tieteilijä muistin kantajana

Tutkielmani toinen tärkeä teoreettinen käsite on fani-tieteilijä. Tässä luvussa osoitan, kuinka TikTok-käyttäjä *1dhistorian* (tästä eteenpäin ”1DH”) toimii yhteisössään fani-tieteilijän roolissa ja kuinka tämä toiminta rinnastuu muistin kantajan rooliin. 1DH asettuu jo profiilissaan samalla tiedon jakajan kuin fanin rooliin; profiilin elämäkerta-osiossa hän kertoo olleensa Directioner vuodesta 2011 tavoitteenaan jakaa ”fandomimme historiaa”¹³ (@1dhistorian). 1DH rinnastaa faniutensa sekä tiedonjakajan roolinsa. Aineistoon kuuluu kolme 1DH:n videota, jotka olen nimennyt 1dh1 (2022, aiheena ”kaoottinen” päivä fandomin historiassa), 1dh2 (2022, aiheena yhtyeen jäsenen Louis’ n ikoniset twiitit) sekä 1dh3 (2025, aiheena skandaalin aiheuttanut Crystabel Riley -äänite). Toisessa alaluvussa nostan vielä esimerkkejä muistin jakamisesta muusta aineistosta.

5.1 *1dhistorian*: fani-tieteilijä

Kääntäessäni käsitettä fani-tieteilijä, valitsin ”tieteilijä”-sanan osittain tehdäkseen selkeän erotuksen fani-tieteilijän ja fanitutkijan välille, mutta myös koska halusin painottaa käsitteen akateemista muistuttavaa luonnetta. Tämä luonne ilmenee esimerkiksi 1DH:n videossa (1dh3) Crystabel Riley -äänitteestä. Kyseessä on puheluäänite vuodelta 2012, jossa One Directionin jäsenet väitetyesti yrittävät saada faneja hotellihuoneeseensa. Puhelun levittyä julkisuuteen fanit ovat spekuloineet niin äänitteellä kuuluvien henkilöiden identiteettejä kuin puhelun autenttisuutta. Faniensa ajankohtaiset tiedot ovat pelkkää arvailua; kukaan ei ole koskaan vahvistanut olevansa yksi äänitteellä kuuluvista henkilöistä tai että puhelua olisi koskaan tapahtunut. 1DH kertoo heti videon alussa, että tässä videossa kuultavat asiat perustuvat pelkkiin huhuihin ja arvailuun. Hän painottaa, että äänitteen lähde on tuntematon ja että ”meillä on teorioita, me emme tiedä”¹⁴ (00:34). 1DH:n lähdekriittisyys tekee hänestä luotettavamman lähteen. Hän selvästi haluaa varmistaa, että julkaistut videot sisältävät vain vahvistettua faktoja spekuloinnin sijaan. Koska Crystabel Riley -puhelua ei pystytä vahvistamaan, keskittyy 1DH sen sijaan äänitettä ympäröivään keskusteluun ja fandomin reaktioihin. Hän ottaa huomioon myös reaktiot niiltä faneilta, jotka eivät uskoneet äänitteen olevan aito. 1DH siis tarkastelee ja esittää Crystabel Riley -tapauksen suhteellisen objektiivisena tapahtumana: äänite, jonka alkuperää kukaan ei tiedä, julkaistiin ja se aiheutti

¹³ Kirjoittajan käännös. Alkuperäinen: “history of our fandom”

¹⁴ Kirjoittajan käännös. Alkuperäinen: “we have theories, we don’t know”

paljon keskustelua fanien keskuudessa. Hän päättääkin videon toteamalla, että puheluun liittyen vain yksi asia on totta: se oli merkittävä hetki One Directionin historiassa (05:00).

Toinen tapa, jolla 1DH sopii akateemista muistuttavaan rooliin fani-tieteilijänä on todistamalla väitteensä konkreettisilla esimerkeillä. Crystabel Riley -videossaan hän soittaa klippejä alkuperäisestä äänitteestä tapahtumasta kertomisen ohella (esim. 01:26-01:51). Katsoja pystyy itse päättämään, vastaavatko äänitteeltä kuuluvat äänet yhtyeen jäsenten ääniä. Hän myös näyttää kuvakaappauksia muun muassa uutisartikkeleista (esim. 1dh3 kohdassa 04:26) ja twiiteistä¹⁵ (esim. 1dh1 kohdassa 04:57) kerronnan ohella. Kuvat sekä asiakirjat, tässä tapauksessa uutisartikkeleista ja twiiteistä, ovat muistia avustavia tuotteita (ks. Olick 2008, 158). Ne antavat katsojalle enemmän kontekstia tapahtuneista ja kollektiivinen muisti rakentuu muun muassa niiden avulla.

Fani-tieteilijä täyttää muistin kantajan roolin fandomissa (ks. Erll 2011, 12). Kantajat mahdollistavat muistin ja muistojen siirtymisen yhteisön jäseniltä toisille ja osallistuvat tapahtumien kerrontaan. Nämä piirteet limittyvät fani-tieteilijän roolin kanssa. 1DH on muistin kantaja fandomissaan. Hän juhlii videoilla One Directionin jäsenten syntymäpäiviä (esim. 1dh2; 1dh3) ja luo koosteita fandomille ikonisista tapahtumista (esim. 1dh2). Nämä toimet ovat myös muistia avustavia käytäntöjä (ks. Olick 2008, 158). Niiden avulla muut fanit voivat liittyä muisteluun. 1DH tekee muistoista kollektiivisia; hän on itse kokenut ison osan kertomistaan tapahtumista ja jakaa ne myös muiden nautittaviksi. Hän on aktiivinen toimija fandomin kuviteltujen muistojen rakentumisessa. Tämä osoittaa, että kuvitellut muistot eivät synny ilman aktiivista toimintaa niin aidon muiston omaavilta kuin uudelleen kertomiseen osallistuvilta faneilta.

1DH ilmaisee videoissaan niin eksplisiittistä kuin implisiittistä tietoa. Videoiden aiheisältö, kuten tietty skandaali tai sosiaalisen median julkaisu, on eksplisiittistä, mutta paljon muuta tietoa One Directionista ja fandomista on pääteltävissä videoissa. Esimerkiksi videossa 1dh2 kohdassa 00:08, 1DH pitää kädessään hetken aikaa yhtyeen jäsentä Louis'a esittävää nukkea. Sama nukke näkyy videon 1dh1 taustalla. Nukesta ei missään vaiheessa sanallisesti puhuta, vaan katsojan annetaan joko huomata se, tai olla huomaamatta. Nuken olemassaolo kuitenkin viestii paljon, niin itse yhtyeestä kuin videoita tekevästä käyttäjästä. Kannatustuotetarjontana myytävät nuket kertovat yhtyeen suuresta suosiosta. Sen lisäksi katsojan luotto 1DH:n

---

¹⁵ ”twiitti” on yleiskielinen ilmaisu sosiaalisen median alustalla Twitter (nykyään X) tehdyistä julkaisuista

auktoriteettiin fani-tieteilijänä vahvistuu, koska kannatustuotteiden omistaminen – ja erityisesti esittely – on yksi tapa kerätä auktoriteettia fandomissa (ks. esim. Geraghty 2018). 1DH:n auktoriteetti vahvistuu niin eksplisiittisellä kuin implisiittisellä tiedolla.

5.2 Fanit epävirallisina muistin kantajina

Edellisessä aluvussa havainnollistin, kuinka 1DH toimii niin fani-tieteilijänä kuin muistin kantajana. Tässä aluvussa keskityn epävirallisempiin tapoihin, joilla fanit jakavat muistoja. Epävirallisella tarkoitan faneja, jotka eivät asetu fani-tieteilijän rooliin; heillä ei siis ole auktoriteettiasemaa fandomissa eivätkä he keskity tiedon jakamiseen. Sen sijaan nämä fanit jakavat muistoja muun fanitoiminnan lomassa. Tässä aluvussa tarkastelen samoja videoita kuin luvussa 4, mutta keskityn siihen, miten toiminta heijastuu muistin kantajan rooliin.

Assmannin mukaan kulttuuriseen muistiin kuuluu asiantuntijoita, kun taas kommunikatiiviseen muistiin ei. Kommunikatiivinen muisti siirtyy epämuodollisesti. (Assmann 2008, 114.) Fani-tieteilijä on asiantuntija fandomissa, kun taas tavalliset fanit eivät erikoistu muistin jakamiseen. Kuten Erll (2008) kertoo, mediatekstit rakentavat aktiivisesti muistoja. Luomalla sisältöä fanikohteestaan fanit saattavat tiedostamattaankin jakaa tietoa muille ja näin osallistua muistojen rakentamiseen. Tämä näkyy esimerkiksi koostevideoissa sa**, ph** ja th**. Videoissa on paljon erilaisia klippejä yhtyeen eri ajoilta. Ne luovat narratiiveja One Directionin uran vaiheista, jotka ovat fandomille merkittäviä hetkiä. Videon ph** teemana on sitaatit, jotka kaikkien Directionereiden pitäisi tietää. Tämä teema vahvistaa, että tuottamalla sisältöä fandomille fanit kantavat, siirtävät sekä jakavat muistia fanikohteestaan sekä itsestään. Koostevideot myös havainnollistavat, mitkä One Directionin hetket ovat olleet kaikista merkittävimmät. Videossa (ph**) on esimerkiksi useita klippejä yhtyeen laulujen sanojen muutoksista sekä jäsenten vitsailusta konserteissa. Nämä hetket asetetaan videossa yhtä tärkeäksi fandomille kuin One Directionin albumit tai musiikkivideot. Tällaisten hetkien uudelleen kertominen videon muodossa sitoo ne osaksi fandomin ja yhtyeen historiaa.

TikTokissa on trendejä, joihin osallistuessaan käyttäjä identifioi itsensä osaksi tiettyä ryhmää tai yhteisöä, esimerkiksi fandomia (Vizcaíno-Verdú & Abidin 2022, 903). Identifioitumisen lisäksi trendeihin osallistuvat videot jakavat tietoa yhteisöstään. Muun muassa POV-trendin mukaiset videot kertovat katsojalle usein epäsuorasti (vrt. implisiittinen tieto, Erll 2011, 12) mihin fandomiin videon tekijä kuuluu. Esimerkiksi videossa re** Directionerit tunnistavat kävelylaiturin ja videon taustalla soivan kappaleen olevan osa One Directionin

musiikkivideota. Kyseinen käyttäjä siis viestii omaa fani-identiteettiään tavalla, jota fandomin ulkopuolinen katsoja ei välttämättä ymmärrä. Toisaalta hän myös jakaa tietoa faneille, jotka saattavat tunnistaa esimerkiksi pelkän videon taustalla soivan kappaleen, mutta ei kävelylaituria. Video jakaa tietoa muille faneille ja mahdollistaa kävelylaiturin merkityksen juurtumisen fandomissa. TikTok onkin hyvä alusta juuri tällaiselle fanitoiminnalle ja tiedon jakamiselle. Alustan toimintalogiikka näyttää videoita niistä todennäköisimmin pitävälle, minkä takia re**':n kaltainen video on löytänyt yleisönsä. Kaikkea tietoa ei tarvitse esittää ilmiselvästi, vaan viittaukset voivat olla hienovaraisempia. Fandomissa on oletus, että uusi fani liittyessään yhteisöön oppii, millä tavalla osallistua fandomiin (ks. esim. Kompare 2018). Tämä tarkoittaa, että fanien ei tarvitse olla eksplisiittisiä kaikessa sisällöntuotossaan, koska viittausten ymmärtäminen on osa fandom-toimintaa. Tästä syystä katsoja voi ymmärtää kaikki viittaukset vain fandomiin kuulumalla. Tällä tavalla fandomin jäsenet muodostavat oman yhteisönsä, johon liittyminen vaatii yhteisölle tärkeiden asioiden opettelun.

6 Lopuksi

Tässä tutkielmassa olen osoittanut, kuinka fanit aktiivisesti rakentavat ja ylläpitävät yhteisöään muistelun avulla. Olen havainnollistanut, miten kuvitellut muistot muodostuvat fanien videojulkaisujen myötä. Olen myös osoittanut, kuinka fanit toimivat muistin kantajina sekä millä tavalla fani-tieteilijä asettuu osaksi fandomia. Tämä tutkielma näyttää, että fanien muistelun tutkiminen on hyödyllistä niin fanitutkimuksen kuin mediatutkimuksen kentillä.

Melkeinpä mitä tahansa fanien toimintaa voisi analysoida kuvitellun muiston teorian näkökulmasta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että yksi näkökulma kattaa kaikki tavat muistella ja käyttää muistelua yhteisön rakentamiseen. Myöskään ei voida olettaa, että fanien muistelutoiminta on tarkoituksellista muistelua. Kuitenkin kuviteltu muisto näkökulmana antaa selkeän teoreettisen linssin tietyn toiminnan syvempään tarkasteluun. Fanien tuottama sisältö kertoo paljon sekä fandomista että fanikohteesta. Esimerkiksi koostevideoiden analyysillä voitaisiin havainnollistaa, mitä tarkalleen fanit arvostavat. Toisaalta näistä videoista voi mahdollisesti päätellä mitä fanit eivät halua muistella, eli mitä hetkiä ei käytetty koosteessa. Tässä tutkielmassa rajasin tutkittavan fandomin fanikohteen epäaktiiviseksi, mutta tulevassa tutkimuksessa samaa teoreettista viitekehystä olisi mielenkiintoista soveltaa aktiivisen fanikohteen fandomiin. Uskon, että tällaisessa tutkimuksessa fandomin sisäiset hierarkiat olisivat vielä selkeämpiä.

Analyysissä havainnollistin, kuinka fani-tieteilijänä *Idhistorian* jakaa ja muokkaa muistoja kollektiivisiksi kokemuksiksi fandomille. Esitin videoesimerkkien avulla, miten *Idhistorian* lisää auktoriteettiaan fandomissa hyödyntämällä tieteellisiä käytäntöjä. Tarkastelin myös, millä tavoilla fani-tieteilijä liittyy muistin kantajan roolin kanssa. Tämä yhdistelmä olisi kiinnostava aihe tulevalle tutkimukselle. Aihetta voisi soveltaa Directionerien kaltaisen fandomin tutkimiseen, mutta myös sellaisen yhteisön, jonka fanikohde on edelleen aktiivinen. Kuten viimeisessä alaluvussa huomautin, fandomiin liittymiseen kuuluu yhteisölle tärkeiden asioiden oppiminen. Tuleva tutkimus voisi esimerkiksi tarkastella sisältöä, jonka on tarkoitus tutustuttaa uusi fani fandomin käytäntöihin ja tärkeimpiin muistoihin. Tällainen sisältö voi olla esimerkiksi vanhemman fanin julkaisema informatiivinen video fanikohteesta.

Fanitutkimus tieteenalana kasvaa jatkuvasti. Uusia sosiaalisen median alustoja ilmestyy koko ajan ja digitalisaation myötä fanien vuorovaikutus toistensa kanssa on helpompaa kuin koskaan. Fandom ei ole enää vuonna 2025 samanlainen kuin se oli vuonna 1995 tai edes

vuonna 2015. Tutkijoiden täytyy siis pystyä mukautumaan jatkuvasti muuttuvalla poikkitieteellisellä kentällä. Tätä tutkielmaa tehdessäni pohdin usein, miten pysyn ajan tasalla kaikesta kirjallisuudesta sekä alustoista, joilla fanit toimivat. Molemmat tutkielman avainkäsitteet ovat reilusti yli kymmenen vuotta vanhoja. TikTok sen sijaan on vielä hyvin nuori alusta. Kuitenkin keskittämällä tutkielmani käsitteisiin, pystyin soveltamaan teoriaa täysin niistä eroavaan aineistoon. Teoria mahdollistaa internet-tutkimuksen aikakaudella täysin uudenkin toiminnan tai alustan tarkastelun. Tietenkin tämä vaatii tutkijalta kykyä soveltaa teoriaa, mutta sopivan tutkimusmenetelmän avulla se on täysin mahdollista.

Tämä tutkielma on esimerkki laajemmasta ilmiöstä fanikulttuurissa. Fandomit ovat yhä aktiivisia yhteisöissään sosiaalisessa mediassa, vaikka vuorovaikutus fanikohteen kanssa on loppunut. Tästä syystä fanien tutkiminen erilaisista näkökulmista on tärkeää. Olen esitellyt näkökulman, jonka avulla laadullinen analyysi on mahdollista sekä tuottavaa. Vaikka tämän tutkielman tulokset eivät perinpohjaisesti selitä kaikkea One Direction -fanien muistelutoimintaa, antaa analyysi suunnan tulevalle tutkimukselle.

Lähteet

Tutkimuskirjallisuus

- Assmann, Jan (2008). Communicative and Cultural Memory. Teoksessa Astrid Erll et. al. (toim.) *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook*. 1st ed. Berlin: Walter de Gruyter, 109–118.
- Clarke, Victoria & Braun, Virginia (2017). Thematic analysis. *The Journal of Positive Psychology* 12:3, 297–298. <https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1262613> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Comerford, Chris & Krikowa, Natalie (2022). Archive-lensing of fan franchise histories: Chronicle, guide, catalyst. *Transformative Works and Cultures* vol. 37. <https://doi.org/10.3983/twc.2022.2095> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Davies, Charlotte Aull (2008). Writing up, concluding. Teoksessa *Reflexive Ethnography: A Guide to Researching Selves and Others*. 2nd ed. London: Routledge, 254–272.
- Duffett, Mark (2002). Naturalising the Webcast: Live Performance, Nostalgia and Paul McCartney’s ‘Little Big Gig’. *Convergence* 8(1), 30–42. <https://doi.org.ezproxy.utu.fi/10.1177/135485650200800104> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Duffett, Mark (2013). *Understanding Fandom: An Introduction to the Study of Media Fan Culture*. New York: Bloomsbury Publishing Plc.
- Dym, Brianna & Fiesler, Casey (2020). Ethical and privacy considerations for research using online fandom data. *Transformative Works and Cultures* vol. 33. <https://doi.org/10.3983/twc.2020.1733> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Erll, Astrid (2008). Literature, Film, and the Mediality of Cultural Memory. Teoksessa Astrid Erll et. al. (toim.) *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook*. 1st ed. Berlin: Walter de Gruyter, 389–398.
- Erll, Astrid (2011). Travelling Memory. *Parallax* 17:4. 4–18.
- Geraghty, Lincoln (2018). Class, Capital, and Collecting in Media Fandom. Teoksessa Melissa A. Click & Suzanne Scott (toim.) *The Routledge Companion to Media Fandom*. New York & London: Routledge, 212–220.
- Gray, Jonathan; Sandvoss, Cornel & Harrington, C. Lee (2017). *Fandom, Second Edition: Identities and Communities in a Mediated World*. New York: New York University Press.

- Haborak, Fiona Katie (2020). Identity, curated branding, and the star cosplayer's pursuit of Instagram fame. *Transformative Works and Cultures* vol. 34.
<https://doi.org/10.3983/twc.2020.1949> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Hellekson, Karen & Busse, Kristina (2006). *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays*. Jefferson (N.C.): McFarland.
- Hills, Matt (2002). *Fan Cultures*. Oxford: Taylor & Francis Group.
- Hills, Matt & Garde-Hansen, Joanne (2017). Fandom's paratextual memory: remembering, reconstructing, and repatriating "lost" Doctor Who. *Critical Studies in Media Communication* vol. 34, no. 2. 158–167.
<https://doi.org/10.1080/15295036.2017.1293276> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Jameson, Julia R. (2021). 'Story of My Life': Why One Direction fans are still participating. *Southwestern Mass Communication Journal* vol. 37, no. 1.
<https://doi.org/10.58997/smc.v37i1.97> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Jenkins, Henry (1992). *Textual Poachers: Television Fans & Participatory Culture*. New York: Routledge.
- Kompare, Derek (2018). Fan Curators and the Gateways Into Fandom. Teoksessa Melissa A. Click & Suzanne Scott (toim.) *The Routledge Companion to Media Fandom*. New York & London: Routledge, 107–113.
- Lewis, Lisa A. (1992). *The Adoring Audience: Fan Culture and Popular Media*. London: Routledge.
- Markham, Annette (2012). Fabrication as ethical practice. *Information, Communication & Society* 15:3. 334–353.
- Monaco, Jeanette (2010). Memory work, autoethnography and the construction of a fan-ethnography. *Participations Journal of Audience & Reception Studies* vol. 7(1). 102–142.
- Morimoto, Lori & Stein, Louisa Ellen (toim.) (2018). "Tumblr and Fandom". *Transformative Works and Cultures* vol. 27. <https://doi.org/10.3983/twc.2018.1580> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Ojanen, Karoliina (2008). Kenttäkokemuksesta tiedoksi. *Elore* vol. 15, no. 1.
<https://doi.org/10.30666/elore.78706> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Olick, Jeffrey K. (2008). From Collective Memory to the Sociology of Mnemonic Practices and Products. Teoksessa Astrid Erll et. al. (toim.) *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook*. 1st ed. Berlin: Walter de Gruyter, 151–161.

- Paasonen, Susanna (2013). Ihmisiä, kuvia ja tekstejä. Teoksessa Salla Laaksonen et. al. (toim.) *Otteita verkosta: Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Tampere: Vastapaino. 34–48.
- Patterson, Eleanor (2018). Must tweet TV: ABC's #TGIT and the cultural work of programming social television. *Transformative Works and Cultures* vol. 26. <https://doi.org/10.3983/twc.2018.1147> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Popova, Milena (2020). Follow the trope: A digital (auto)ethnography for fan studies. *Transformative Works and Cultures* vol. 33. <https://doi.org/10.3983/twc.2020.1697> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Santero, Nicole Kelsey (2016). "Nobody Can #DragMeDown": An Analysis of the One Direction Fandom's Ability to Influence and Dominate Worldwide Twitter Trends. *UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones*. 2730. <http://dx.doi.org/10.34917/9112174> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Sihvonen, Tanja & Manninen, Ville (2024). TikTok-journalismi Suomessa. *Media & viestintä* 47(2024): 1, 47–70.
- Stevens, E. Charlotte & Webber, Nick (2022). The fan-historian. *Transformative Works and Cultures* vol. 37. <https://doi.org/10.3983/twc.2022.2125> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Tiidenberg, Katrin (2018). Research Ethics, Vulnerability, and Trust on the Internet. Teoksessa J. Hunsinger et. al. (toim.) *Second International Handbook of Internet Research*. Springer Science+Business Media B.V. *Transformative Works and Cultures*. (2008–). <https://journal.transformativeworks.org/index.php/twc/index> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Vizcaíno-Verdú, Arantxa & Abidin, Crystal (2022). Music Challenge Memes on TikTok: Understanding In-Group Storytelling Videos. *International Journal of Communication* 16, 883–908. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/18141> (linkki tarkistettu 7.5.2025.).
- Zeng, J.; Abidin, C. & Schäfer, M. S. (2021). Research perspectives on TikTok and its legacy apps – Introduction. *International Journal of Communication* 15(2021). 3161–3172.

Tutkimusaineisto

Ei-anonymisoitu:

1dh1. @1dhistorian (30.7.2022). Belfast: October 20th 2015. TikTok.

https://www.tiktok.com/@1dhistorian/video/7125979755899309354?is_from_webapp=1&sender_device=pc&web_id=7461953017283839490 (linkki tarkistettu 7.5.2025.).

1dh2. @1dhistorian (28.12.2022). 1D History: Top 5 Sassy Tweets. TikTok.

https://www.tiktok.com/@1dhistorian/video/7182302143896898859?is_from_webapp=1&sender_device=pc&web_id=7461953017283839490 (linkki tarkistettu 7.5.2025.).

1dh3. @1dhistorian (15.2.2025). The Crystabel Riley Audio. TikTok.

https://www.tiktok.com/@1dhistorian/video/7471767545977097502?is_from_webapp=1&sender_device=pc&web_id=7461953017283839490 (linkki tarkistettu 7.5.2025.).

Anonymisoitu:

sa** (2022). TikTok-video [anonymisoitu].

ca** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

ma** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

on** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

ph** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

re** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

th** (2024). TikTok-video [anonymisoitu].

Muut lähteet

@1dhistorian. TikTok-käyttäjä.

https://www.tiktok.com/@1dhistorian?is_from_webapp=1&sender_device=pc (linkki tarkistettu 7.5.2025.).

One Direction (2014). “One Direction – You & I”. *YouTube* 18.4.2014.

https://www.youtube.com/watch?v=_kqQDCxRCzM (linkki tarkistettu 7.5.2025.).

One Direction Wiki. Fandom.com. https://onedirection.fandom.com/wiki/One_Direction (linkki tarkistettu 7.5.2025.).